

ELIMINACE DĚTSKÉ KYBERNETICKÉ KRIMINALITY Z POHLEDU POLICIE ČR

rada plk. Mgr. Lukáš Habich
Jihlava, 11.října.2012

OSNOVA PŘÍSPĚVKU

- * 1. SEZNÁMENÍ S DVÚ 4/4 PAČR
- * 2. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ NA OÚ PČR
- * 3. NÁVRH ELIMINACE ÚTOKŮ
- * 4. USNESENÍ VLÁDY ČR Č. 925 KE STRATEGII PREVENCE KRIMINALITY V ČR NA LÉTA 2011 – 2015
- * 5. POZNATKY ZE ZAHRANIČNÍ POLICIE (SLOVENSKO, MAĎARSKO, ESTONSKO, DÁNSKO, ŠPANĚLSKO, ANGLIE, IRSKO, KYPR)

DVÚ č. 4/4 Vědecko - výzkumný úkol PA ČR v Praze

Informační bezpečnost a kybernetická kriminalita v organizaci

odpovědný řešitel: doc. RnDr. Josef Požár, CSc.

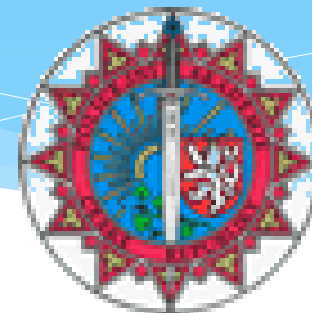
součást dílčího úkolu:

Sociální a psychologická problematika informační bezpečnosti a kybernetické kriminality

plk. Mgr. Lukáš Habich

konference Olomouc, 10.května 2012

Řešitelský kolektiv

Odpovědný řešitel: doc. RNDr. Josef POŽÁR, CSc.

Řešitelé:

Ing. Bc. ČANDÍK Marek, Ph.D. – KMI, FBM PA ČR

Mgr. HABICH Lukáš - VPŠ MV Jihlava

RNDr. HNÍK Václav, CSc. - KMI FBM PA ČR

JUDr. KALAMÁR Štěpán, Ph.D., FBP PA ČR

Mgr. KLEMA Ludvík - Městská policie hl. m. Praha

Ing. KNÝ Milan, CSc.- KMI FBM PA ČR

Mgr. KRULÍK Oldřich, Ph.D., - KKŘ, FBM PA ČR

JUDr. Mgr. PETRÁK Miroslav - OSZ Jindřichův Hradec

Mgr. KUCHARÍK Karel - Odbor informační kriminality PP ČR

Mgr. SLABÝ Antonín, Ph.D. – KMI, FBM od 1.1.2012 PA ČR

PŘEDMĚT VÝZKUMU: Útoky na lidskou důstojnost pomocí ICT mezi dětmi a mládeží

Cíl výzkumu:

- * **Přípravenost Policie ČR danou problematiku řešit**
- * **Přínos poznatků z dané problematiky Policii ČR** – výzkum u policistů v přímém výkonu Obvodní oddělení PČR a SKPV ÚO PČR
- * **Vytvoření metodiky vyšetřování daného protiprávního jednání**
(snaha o sestavení souboru otázek, které by policistovi usnadnily po zjištění faktického stavu zhodnotit škodlivost jednání agresora + otázky postoupit příslušnému orgánu OSPOD – nejlépe za využití SVI – informace pomocí info. sítě)
- * **Sjednocení místní a věcné příslušnosti u Policie ČR při řešení dané problematiky**

Analýzou statistických dat z výzkumného šetření realizovaného v rámci projektu E-bezpečí.

Výzkumné šetření bylo provedeno anonymním dotazníkem.
Maximální vzorek tvořili 12 533 respondenti (více než 4000 ZŠ,SŠ)
www.ebezpeci.cz

Nebezpečí elektronické komunikace 2

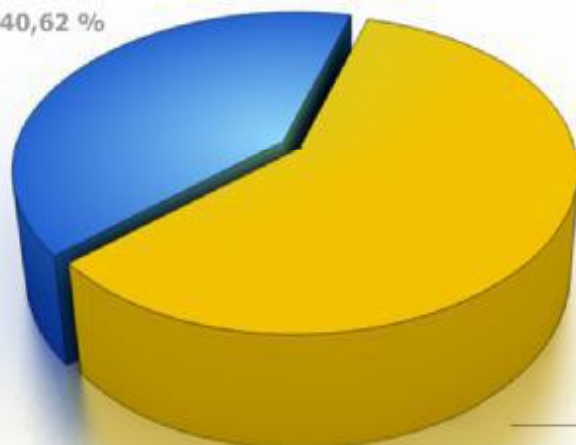
Kyberšikana dětí - oběti kyberšikany

Graf 3

Sledované projevy

- Ponižování, urážení, zesměšňování nebo jiné verbální ztrapňování
- Publikování ponižující fotografie, videozáznamu nebo zvukového záznamu
- Vyhrožování, zastrahování
- Vydírání
- Prolomení el. účtu, příp. krádež identity
- Obtěžování (prozváněním, spamováním...)

40,62 %

Oběti kyberšikany

59,38 %

Sledované prostředí

- SMS zprávy a e-maily
- Chat a diskuze
- Sociální sítě, blogy a jiné weby

Úkol reaguje na zvyšující se útoky na lidskou důstojnost pomocí ICT na lidskou důstojnost mezi dětmi a mládeží (téměř 100% dětí vlastní mobilní telefon a internet).

- kyberšikana,
- happy slapping,
- kyberstalking,
- sexting,
- sms spoffing,
- hoax,
- apod.

E-SYNERGIE

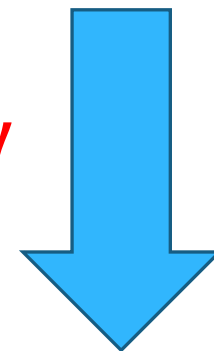
vědeckovýzkumná síť pro rizika elektronické komunikace

VĚDECKOVÝZKUMNÁ SÍŤ

PRO RIZIKA ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE

- **Reakce na výzkum projektu E-bezpečí Univerzity Palackého v Olomouci**

Společně proti kyberšikaně

Projekt zaměřený na eliminaci sociálně-patologických jevů vyskytujících se mezi dětmi a mládeží v počítačové síti internet.

E-SYNERGIE (stáže)

E-SYNERGIE

vědeckovýzkumná síť pro rizika elektronické komunikace

E-SYNERGIE

vědeckovýzkumná síť pro rizika elektronické komunikace

- * Společně s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci na projektu v úloze partnerů spolupracuje
 - **Ministerstvo vnitra ČR (odbor prevence kriminality)**
 - **Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**
 - **Vodafone Czech Republic a.s.**

- * **Ministerstvo vnitra – odbor prevence kriminality + další oddělení**
- * Mgr. Alena Horáková
Mgr. Iva Fürbacherová
PhDr. Olga Šifferová
Mgr. Barbora Holušová
PhDr. Petra Binková, Ph.D.
JUDr. Tomáš Koníček
Ing. Aleš Špidla (Státní ústav pro ochranu léčiv)
Mgr. Karel Kuchařík (odbor informační kriminality ÚSKPV)
Mgr. Kateřina Brejlová (odbor informační kriminality ÚSKPV)
Mgr. Lukáš Habich (Vyšší policejní škola MV Jihlava)

“Porn” Among Top Search Terms for Kids

Top Searches: Teens, Tweens and Under 7s

	Teen (13-18)	Tween (8-12)	7 & Under
1	Youtube	Youtube	Youtube
2	Facebook	Google	Google
3	Google	Facebook	Facebook
4	Sex	Sex	Porn
5	MySpace	Club Penguin	Club Penguin
6	Porn	Youtube.com	Yahoo
7	Yahoo	You Tube	Webkinz
8	Youtube.com	Miniclip	You Tube
9	eBay	Yahoo	Games
10	Wikipedia	eBay	Miniclip

<http://mashable.com/2009/12/19/porn-toddlers/>

DOPADY ÚTOKŮ

- Uvedené útoky mohou přivodit velmi závažné fyzické, sociální i psychické problémy. Jedná se o stres a vážné **depresivní symptomy**. Děti odmítají chodit do školy, straní se kamarádů, neboť zažívají pocit trapnosti, studu a hanby. Tyto depresivní pocity mohou v extrémních případech dovést oběť až k **sebevraždě**. V závažných případech se dítě může stát **obětí trestného činu**.

VÝZKUM

teoreticko - empirický

- * Ve věci proveden výzkum metodou **dotazníku.**
- * **Dotazník zaměřen na policejní orgány působící na ÚO PČR:**
- * 1. Kdo danou problematiku vyhledává, objasňuje a vyšetřuje,
- * 2. Počty skutků spáchaných v teritoriu (ÚO) jednotlivých krajských ředitelství na území ČR,
- * 3. Existence metodiky na postup policejního orgánu po zjištění či ohlášení kybernetického útoku,
- * 4. stav proškolení policistů zabývajících se danou problematikou.

Z 81 ÚO PČR ZPRACOVÁNO 56 DOTAZNÍKŮ

DOTAZNÍK

METODIKA

4 X Územní odbory

POKRAČOVÁNÍ VÝZKUMU

- * Po zpracování kompletního dotazníkového šetření bude proveden dotazník zaměřený na připravenost jednotlivých policistů na základních útvarech PČR.

NÁVRH ELIMINACE

- * **SVI** (SYSTEM VČASNÉ INTERVENCE)
- * **DOMÁCÍ NÁSILÍ** (SARA DN)

Spoustal Assault Risk Assessment
„Posouzení rizika mezi intimními
partnery“

Míra rizika kyberšikany

Schéma SVI jako systému péče o ohrožené děti a součásti Komunikační infrastruktury veřejné správy

Modelový příklad

Škola oznámila OSPOD prostřednictvím **Informačního systému SVI** podezření na týrání dvanáctileté dívky. Učitelka si při tělocviku všimla modřin a podlitin, dívka na otázky odpovídala vyhýbavě.

Za dva dny oznámila obecní policie OSPOD do **Informačního systému SVI**, že táž dívka vedla partu stejně starých dětí a lezly na nejvyšší komín ve městě.

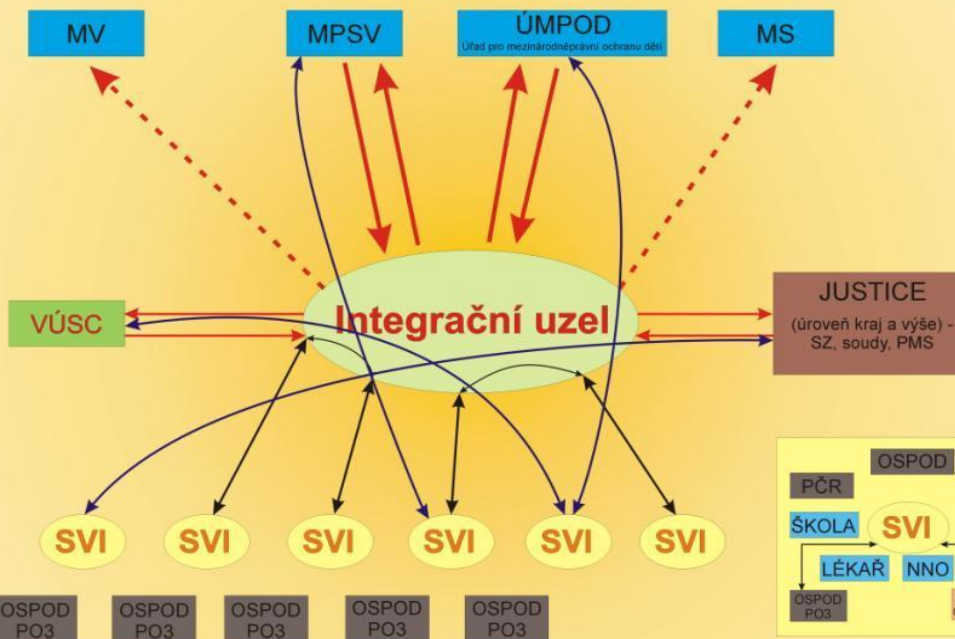
OSPOD po spojení obou informací a jejich vyhodnocení **provedl šetření v rodině**. Zjistil, že matka žije s druhem, oba často pijí alkohol, nezvládají chování dívky, často ji fyzicky trestají kvůli chování a známkám ve škole, dívka tráví většinu volného času mimo domov a dohled matky.

OSPOD **nařídil dívce dohled, stanovil omezení (zákaz opustit po 20. hodině domov) a současně ji, ve spolupráci s Centrem volného času, umožnil účastnit se zájmových aktivit**. S matkou provedl pohovor a stanovil podmínky, za kterých bude dohled zrušen.

O svých závěrech a opatřeních, v rámci zákonných možností, **informoval školu**.

Dohodnul s obecní policií **namátkové kontroly přítomnosti dívky po 20. hodině večer a předávání průběžných zpráv**.

Čerpání statistických údajů Přímé napojení na systém, včetně možnosti přístupu ke konkrétním datům na lokální úrovni Čerpání statistických údajů

Integrační uzel
V rámci Komunikační infrastruktury veřejné správy umožňuje výměnu a dostupnost informací vertikálně i horizontálně dle legislativou stanovených pravidel a zásad.

VÚSC
v pozici metodické a kontrolní vůči OSPOD PO3, výměna dat a čerpání statistických údajů

JUSTICE
úroveň kraje a výše s možností čerpání, výměny dat z lokálních SVI a statistických údajů

LOKÁLNÍ SVI
sdružuje hlavní partnery a spolupracující instituce ve správním obvodu PO3 nebo na lokální úrovni sdružuje více PO3, hlavní partnery a spolupracující subjekty na území bývalých okresů

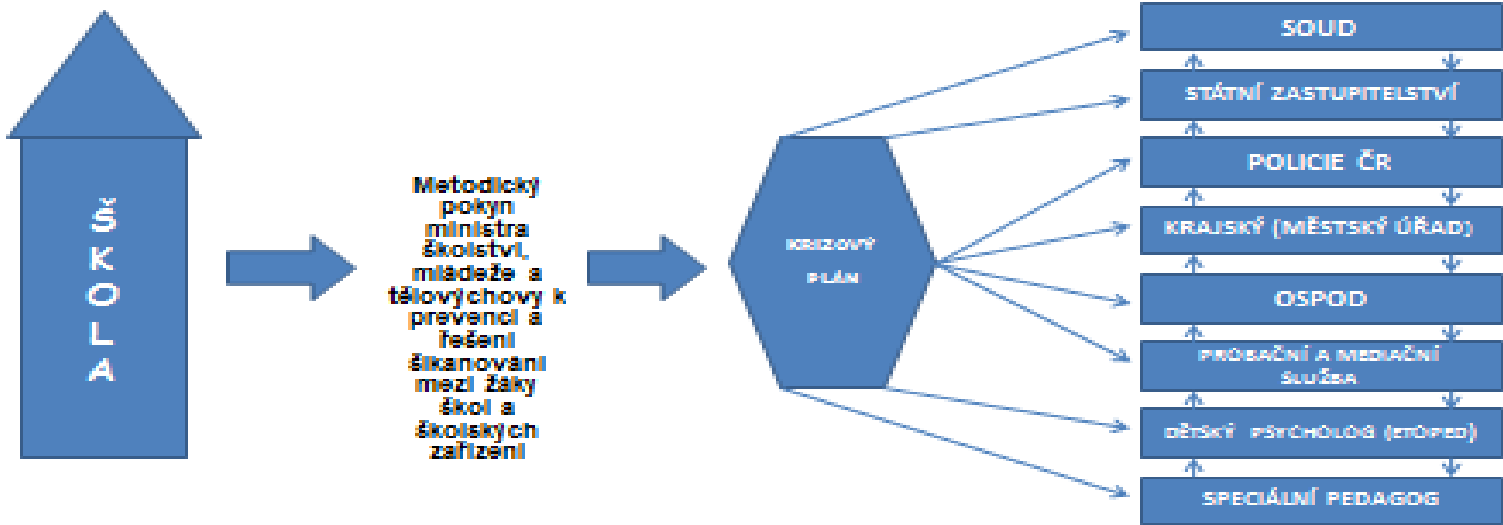
Systém včasné intervence a Tým pro mládež
- centrem **Informačního systému** je OSPOD (místně příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí)
- zdrojem informací jsou Policie ČR, obecní policie, justiční složky, školy a školská zařízení, lékaři a vlastní činnost OSPOD
- **Tým pro mládež** je složen ze zástupců všech uvedených institucí, koordinuje činnost v lokalitě a vytváří podmínky pro efektivní práci s dětmi a jejich rodinami

Obecní policie a její role v projektu
Obecní policie poskytuje ze své činnosti řadu informací do **Informačního systému SVI** zejména na úrovni predeliktivních projevů chování dětí, chování rodičů, situací a problémů významných pro činnost OSPOD. Dále v rámci **Týmu pro mládež** plní dohodnuté úkoly a činnosti.

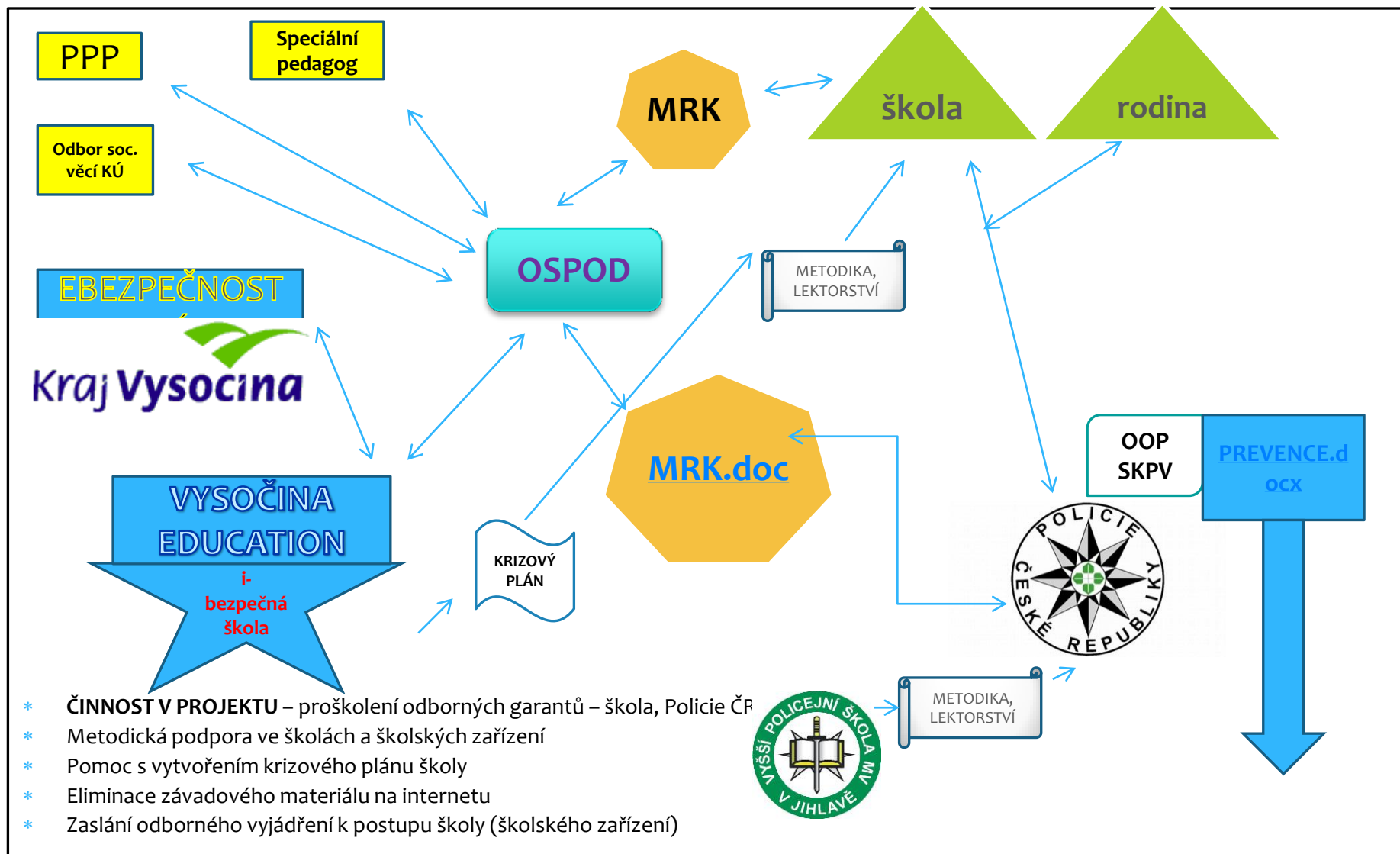

E-BEZPEČNOST

SPOLUPRÁCE ORGÁNŮ STÁTNI SPRÁVY V KRIZOVÉM PLÁNU ŠKOLY

NÁVRH PILOTNÍHO PROJEKTU NA ÚZEMÍ OKRESU PELHŘIMOV

- * **ČINNOST V PROJEKTU** – proškolení odborných garantů – škola, Policie ČR
- * Metodická podpora ve školách a školských zařízeních
- * Pomoc s vytvořením krizového plánu školy
- * Eliminace závadového materiálu na internetu
- * Zaslání odborného vyjádření k postupu školy (školského zařízení)

Usnesení vlády ČR č. 925 ke Strategii prevence kriminality v ČR NA LÉTA 2011 - 2015

BOD 3.2 PRIORITY STANOVENÉ STRATEGIÍ KE ZLEPŠENÍ

- **SNÍŽENÍ RIZIK A VÝSKYTU PROTIPRÁVNÍ ČINNOSTI NA ÚROVNÍ OBCÍ, KRAJŮ**
- **INTEGRACE EFEKTIVNÍ PREVENCE DO VÝKONU PRÁCE PČR**
- **PODPORA NÁRODNÍCH SPECIFICKÝCH PROJEKTŮ A PROGRAMŮ**
- **VYTVOŘENÍ STÁLÉHO SYSTÉMU SBĚRU, ANALYTICKÉHO ZPRACOVÁNÍ, PŘEDÁVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ INFO V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY A MEZI VŠEMI ÚROVNĚMI SUBJEKTŮ PK**

BOD 5.9.3 PREVENCE RIZIK SOUVISEJÍCÍ S VIRTUÁLNÍ KOMUNIKACÍ

ZAMĚŘENÍ NA VZDĚLÁVÁNÍ A PROŠKOLENÍ OSOB, KTERÉ PROVÁDĚJÍ VYŠETŘOVÁNÍ PC KRIMINALITY A VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ, ZAŘAZENÍ DO ZOP PŘÍPRAVY. PREVENCE BUDE SMĚŘOVAT ZEJMÉNA K OBĚTEM – DĚTEM. V TOMTO BODU UVEDEN PROJEKT E-SYNERGIE.

BOD 4.1.2 POLICIE ČR

ČINNOST POLICEJNÍCH PREVENTISTŮ SE BUDE NAMÍSTO SOUČASNÝCH OSVĚTOVÝCH A VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT VÝRAZNĚ ZAMĚŘOVAT NA PODPORU PLNĚNÍ KLASICKÝCH ZÁKLADNÍCH POLICEJNÍCH ČINNOSTÍ I NOVÝCH ÚKOLŮ V OBLASTI BEZPEČNOSTNÍCH ANALÝZ, PŘIČEMŽ PROPAGAČNÍ A OSVĚTOVÁ AGENDA ZŮSTANĚ TISKOVÝM MLUVČÍM.

POZNATKY ZE ZAHRANIČÍ

POLOŽENÉ OTÁZKY

- * 1. Řeší policie ve Vaší zemi problematiku trestné činnosti dětské kybernetické kriminality (mezi dětmi) a vykazuje policejní statistika tuto problematiku?
- * 2. Existuje legislativní úprava, popřípadě metodický pokyn policie, který tuto problematiku upravuje?
- * 3. Jak policie ve Vaší zemi v této problematice spolupracuje v otázce prevence ze školou a školským zařízením?
- * 4. Který útvar policie (věcně a místně příslušný) tuto problematiku řeší (vyhledává a objasňuje)?

SLOVENSKO

- * Úrad kriminálnej polície PPZ participuje na komunitárnom programe s podporou EU "Bezpečný internet" projektu občianskeho združenia eSlovensko. V rámci tohto projektu je na internetovej stránke "www.stopline.sk nahlašovací formulár, prostredníctvom ktorého môže verejnosť nahlasovať nezákonný alebo podozrivý obsah na internete. Takéto hlásenia sú postupovane Odboru ekonomickej kriminality Úradu kriminálnej polície PPZ.
- * **Statistika se nevede**
- * Úrad kriminálnej polície PPZ participuje na programe "Bezpečný internet" projektu občianskeho združenia eSlovensko pod záštitou slovenského výboru pre Unicef zameraného najmä na deti a mládež, ktorý bol zavŕšený uzavretím dohody o spolupráci medzi Prezídium PZ a týmto združením

MAĎARSKO

- * ZVLÁŠTNÍ ODBOR - Organizované zločinecké Odbor ochrany dětí a mládeže. Jednotka byla nastavena vyšetřovat trestné činy páchané osobami mladší 18 let, stejně jako internetovou trestnou činnost.
- * Statistiky a analýzy trestné činnosti mají
- * Program nazvaný **DADA** o bezpečnosti dětí ve školách bylo provedeno, kde policisté učít studenty v jednotlivých dílnách. Obecně témata se liší podle třídy 1-4 (7-11 let děti) a třídy 5-8 (11-15 let staré děti).

DÁNSKO

- * STATISTIKA NENÍ
- * LEGISLATIVA ANI METODIKA NENÍ
- * POLICIE PŮSOBÍ POUZE PREVENTIVNĚ

IRSKO

- * TRESTNOU ČINNOST ŘEŠÍ ZVLÁŠTNÍ PROGRAM A NÁSLEDNĚ SOUD PRO MLÁDEŽ
- * **STATISTIKY NEMAJÍ**
- * HLÁVNÍ PRÁVNÍ PŘEDPIS OBCHODOVÁNÍ S DĚTMI A PORNOGRAFIÍ – TÝKÁ SE VŠECH ON-LINE TČ
- * PROGRAM PRO ŠKOLY „GARDA SÍOCHÁNA“ – ZÁSADY PRO POLICII VYŠETŘOVÁNÍ SEX. TČ A PÉČE O DĚTI
- * PROGRAM PRO DĚTI S NÁZVEM RIZIKA KOMUNIKACE ON-LINE – OTÁZKY PORADENSTVÍ A PREVENCE

KYPR

- * POLICIE SE SPECIALIZUJE NA KYBERNETICKÉ ÚTOKY DĚTÍ VČETNĚ PORNOGRAFIE (GROOMING). K DANÉ PROBLEMATICE MAJÍ POLICEJNÍ STATISTIKY.
- * K UVEDENÝM ÚTOKŮM MAJÍ PATŘIČNOU LEGISLATIVU - S NÁZVEM BOJ, OBCHOD A VYUŽÍVÁNÍ OSOB A OCHRANY OBĚTÍ ZÁKON Č. 87/2007
- * VE ŠKOLÁCH PROVÁDĚJÍ PREVENTIVNÍ SEMINÁŘE ZAMĚŘENÉ NA DĚTSKOU KYBERNETICKOU KRIMINALITU
- * MAJÍ ZÁJEM O SPOLUPRÁCI S ČR V OBLASTI DĚTSKÉ KYBERNETICKÉ KRIMINALITY

ESTONSKO
FINSKO
KATALÁNSKO

VIZ. PROGRAM

http://bonusweb.idnes.cz/mrtveho-hrace-v-pocitacove-heme-si-vsimli-po-deviti-hodinach-ptr-/Novinky.aspx?c=A120210_164226_bw-novinky_anb

DĚKUJI ZA
POZORNOST